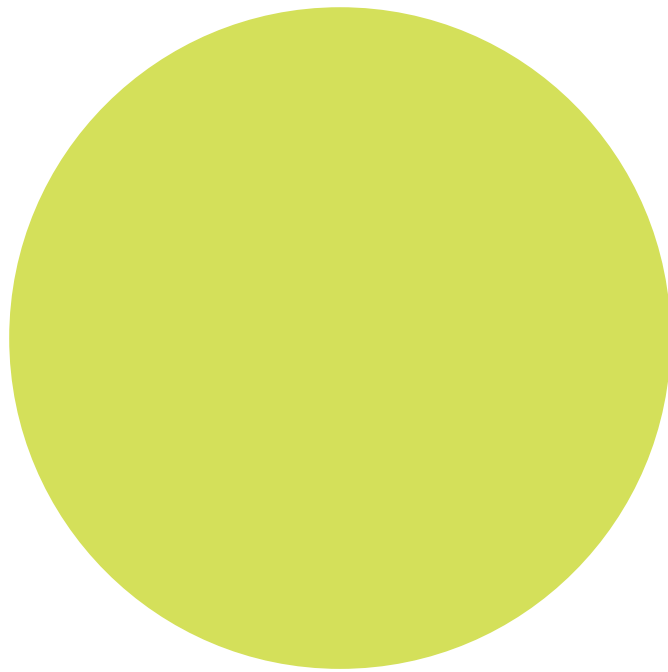

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ В УКРАЇНІ І СВІТІ

ДАЙДЖЕСТ ENIC UKRAINE

липень-серпень 2023

ВІКТОРІЯ СЕРПІЄНКО,
директор ENIC Ukraine

Шановні друзі!

Цьогоріч улітку виповнилося 14 років з того часу, як наш Центр уперше відчинив двері для своїх клієнтів. Зазвичай на річницю Центру наша команда підбиває підсумки роботи і будує плани на майбутнє, готує святкові заходи для клієнтів і співробітників. Але вже друга річниця відбувається зовсім інакше.

Лютий 2022-го розділив життя кожного українця на "до" і "після". Кожен з нас із сумом згадує свої довоєнні мрії. Так і наша команда мріяла, що освітянська галузь країни продовжить динамічне зростання, освіта ставатиме якіснішою, іноземних студентів навчатиметься дедалі більше, а наші студенти, випускники й викладачі братимуть активну участь у програмах академічної мобільності.

Як і всім українцям, нам довелося залишити ті мрії та плани в минулому або відкласти їх до нашої Перемоги. Сьогодні заходи – стабілізаційні, плани – антикризові, а мрія одна на всіх – наша Перемога! Головний же підсумок роботи – ми витримуємо випробування війною і продовжуємо стабільно працювати!

Ми пишаємося тим, що вже в середині березня 2022 року, коли російські війська ще загрожували Києву, наш офіс завдяки сміливості й відданості справі наших співробітників відчинив свої двері для відвідувачів. Також для безпеки клієнтів на кілька місяців організували роботу нашого представництва на заході країни. Пишаємося, що сьогодні наша команда працює у Києві майже в повному складі.

Ми продовжуємо працювати, щоб наші співгромадяни, які через війну виїхали за кордон, могли отримувати інформацію, необхідну їм для визнання своєї кваліфікації, а українці, які повертаються, могли визнати свою кваліфікацію вдома.

Ми дякуємо всім українським освітянам, які продовжують навчати в Україні, та завдяки яким тримається наша освітня галузь! Сьогодні в Центрі 28 наших колег є батьками неповнолітніх дітей різного віку, які вчаться в київських школах. Тому ми добре розуміємо, наскільки важлива праця освітян, і як їм зараз непросто!

Тепер ми мріємо про ту мить, коли українці з-за кордону повернуться на Батьківщину, а нині окуповані росією території будуть звільнені, й учні та студенти продовжать навчання в мирній Україні. Ми віримо, що разом ми відновимо все, що так підступно зруйновано агресором. Ми стали міцнішими і сильнішими, і не відмовимося від наших українських мрій!

ЗМІСТ

- 3 Збережемо майбутнє разом!
- 7 Міжнародні події і проекти
- 9 30-та зустріч мережі ENIC-NARIC
- 11 Всеукраїнська мережа визнавачів UaReNet
- 13 Кваліфікація "визнавач": що потрібно знати та вміти?
- 15 Валідація: навіщо і як?
- 17 "Доступ" і "допуск" до вищої освіти: в чому різниця?
- 19 Готуємо документи для подачі на визнання
- 21 Моніторинг рішень про визнання
- 23 Готуємося до зустрічі школярів, які повертатимуться в Україну!
- 25 Якщо ви їдете на навчання...
- 27 Як верифікувати українські освітні документи, перебуваючи в іншій країні
- 29 Типові помилки в оформленні українських документів про вищу освіту
- 32 Як визнати український диплом в іншій країні?
- 33 Події ENIC Ukraine

ЗБЕРЕЖЕМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

Наш ювілей, 10-річчя Центру, ми відзначили влітку 2019 року. Наша команда тоді обрала слоган "Створюємо майбутнє разом!" Коли у 2020–2021 році через пандемію COVID-19 закрили кордони країн, офіси переходили на віддалені форми роботи, а заклади освіти – на навчання онлайн, це стало серйозним випробуванням. Але Центр продовжив стабільно працювати, створивши нові протоколи роботи з відвідувачами та процедури надання послуг. Тоді ми, як і всі українці, не знали, що попереду набагато жорстокіше випробування – велике лихо, яке зветься війною.

З лютого 2022-го наша країна бореться за своє існування як на фронтах, так і в тилу. Кожна родина, компанія та галузь економіки зазнає значних втрат, спричинених війною. Ми вчимося жити, працювати в нових реаліях воєнного часу. Завдання ж освітян у цей період також надважливе – дати знання та сформувати потрібні навички у дітей і молоді в Україні, забезпечити можливість навчання для тих, хто виїхав з України, та зберегти їхній зв'язок із Батьківщиною. Це завдання, без перебільшення, також є питанням виживання та підвалинами для повоєнного розвитку країни, отже, – майбутнього кожного з нас! Разом зі всією освітянською спільнотою наш Центр долучається до цих завдань.

Головним своїм досягненням і під час пандемії, і в годину війни, вважаємо збереження команди Центру, яка складається з високопрофесійних фахівців, відданих своїй справі. Разом

нам вдається долати різні труднощі й виконувати наші завдання. Згадаємо деякі з них.

1. Наші сервіси

Ми продовжуємо стабільно надавати послуги нашим клієнтам. Порівняймо результати нашої діяльності під час пандемії та воєнного стану із докризовим 2019 роком.

Верифікація українських документів та підготовка для проставлення апостиля МОН

На цей напрямок роботи Центру вплинула криза, спричинена пандемією COVID-19. Зниження попиту на послуги з підготовки документів для проставлення апостиля МОН становило 28% у 2020-му та 13% у 2021 році, але дещо зросла кількість інших послуг верифікації, які надає Центр. Масштабне вторгнення ознаменувалося міграцією українців за кордон, що у 2022 році призвело до зростання на 22% кількості документів, поданих на апостиль, а інших послуг верифікації – на 65%. Показники роботи відділу за 7 місяців 2023 року свідчать про збільшення попиту й цього року, що демонструє збереження тенденції до виїзду українців за кордон.

Для подолання кризових явищ було впроваджено нові послуги: переклади документів для іноземних організацій з визнання, нові форми документів на підтвердження кваліфікації для українців, які виїхали з України через війну і не завжди мають при собі документи про освіту, відправлення документів у будь-яку країну світу.

ЗБЕРЕЖЕМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

КІЛЬКІСТЬ ПОСЛУГ ВІДДІЛУ ВЕРИФІКАЦІЇ

Визнання іноземних кваліфікацій

Відділ визнання іноземних кваліфікацій Центру переживав падіння попиту через пандемію COVID-19 у 2020 році: кількість послуг визнання впала на 16%, а інших послуг – на 9%. Але вже у 2021 році попит на ці послуги стабілізувався і перевищив показники 2019-го. Воєнний 2022 рік ознаменувався катастрофічним падінням попиту на послуги відділу визнання – порівняно з 2019-м на 46%. Показники 2023-го також демонструють тенденцію до зниження попиту порівняно з докризовим 2019-м. На жаль, ці цифри свідчать про подальше зменшення кількості іноземних студентів, які вчаться в Україні, та українців, які повертаються додому після навчання за кордоном.

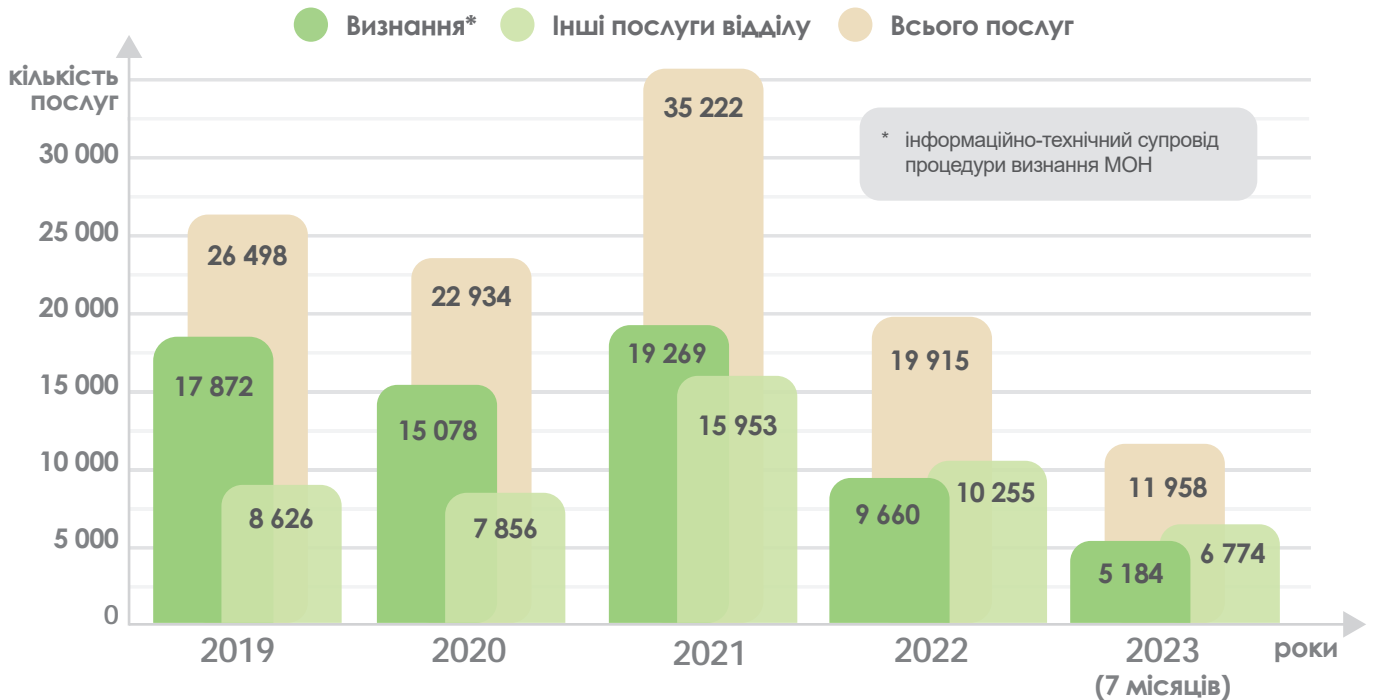
Менше з тим, фахівці відділу визнання іноземних кваліфікацій працюють над удосконаленням процедури визнання та

надають методичну підтримку закладам вищої освіти в розбудові їхніх власних організаційних структур для визнання іноземних кваліфікацій. Для них запроваджена лінія інформаційно-консультаційного супроводу, реєструються свідоцтва про визнання ЗВО, здійснюється передача даних у реєстр документів про освіту ЄДЕБО.

Відділом впроваджено спрощений варіант подачі документів на визнання, зокрема, подання сканованих копій документів, засвідчених КЕП. Напрямок роботи відділу, який зараз затребуваний, – це перерахунок оцінок з іноземної на українську шкалу або в зворотному напрямку. Такий перерахунок фахівці відділу можуть здійснити як для вищої, так і для середньої освіти, майже для будь-якої країни.

ЗБЕРЕЖЕМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

КІЛЬКІСТЬ ПОСЛУГ ВІДДІЛУ ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2. Розповсюдження інформації про систему освіти України

Для іноземних фахівців із визнання підтримується робота двомовного сайту про систему освіти України із довідковими матеріалами, які можуть стати в нагоді під час визнання українських освітніх кваліфікацій – www.enic.in.ua

Фахівці Центру брали участь у підготовці трьох міжнародних публікацій про систему освіти України:

- посібник для пришвидшення визнання українських академічних кваліфікацій "Guidelines on fast-track recognition of Ukrainian academic qualifications" (Європейська Комісія, CIMEA (ENIC-NARIC Італії), ENIC Ukraine, Міністерство освіти і науки України);

- посібник для визнавачів із визнання українських кваліфікацій з використання паспорту кваліфікації біженця "European Qualifications Passport for Refugees (EQPR). Qualifications from Ukraine" (проект Ради Європи);
- "Система освіти України" від NUFFIC (Нідерланди) – редактування.

3. Розробка міжнародних угод й актів національного законодавства

Центр бере активну участь у створенні проектів міжнародних угод у сфері визнання кваліфікацій та опрацюванні проектів нормативно-правових актів у сфері освіти і визнання кваліфікацій. З 2019 року й до сьогодні наші фахівці брали участь у роботі над 9 проектами міжнародних угод про визнання кваліфікацій та опрацювали понад 20 законодавчих актів. Також долучилися до роботи над текстом

ЗБЕРЕЖЕМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

Глобальної конвенції про визнання кваліфікацій вищої освіти, яка була прийнята на 40-й сесії Генеральної Конференції ЮНЕСКО в Парижі.

4. Співпраця в рамках міжнародної мережі ENIC-NARIC та з іншими іноземними організаціями з визнання кваліфікацій

Центр продовжує надавати інформацію про автентичність українських документів про освіту всім учасникам мережі ENIC-NARIC та іншим іноземним установам, серед яких – роботодавці, заклади освіти, органи управління освітою, організації з визнання, посольства і консульства, а також відповідати на запити щодо українських освітніх кваліфікацій, національного законодавства у сфері освіти, структури системи освіти, ліцензування та акредитаційного статусу закладів освіти України. Протягом 2022 року до Центру надійшло й було оброблено 939 таких запитів на отримання додаткових відомостей про українські освітні кваліфікації.

5. Участь у міжнародних заходах

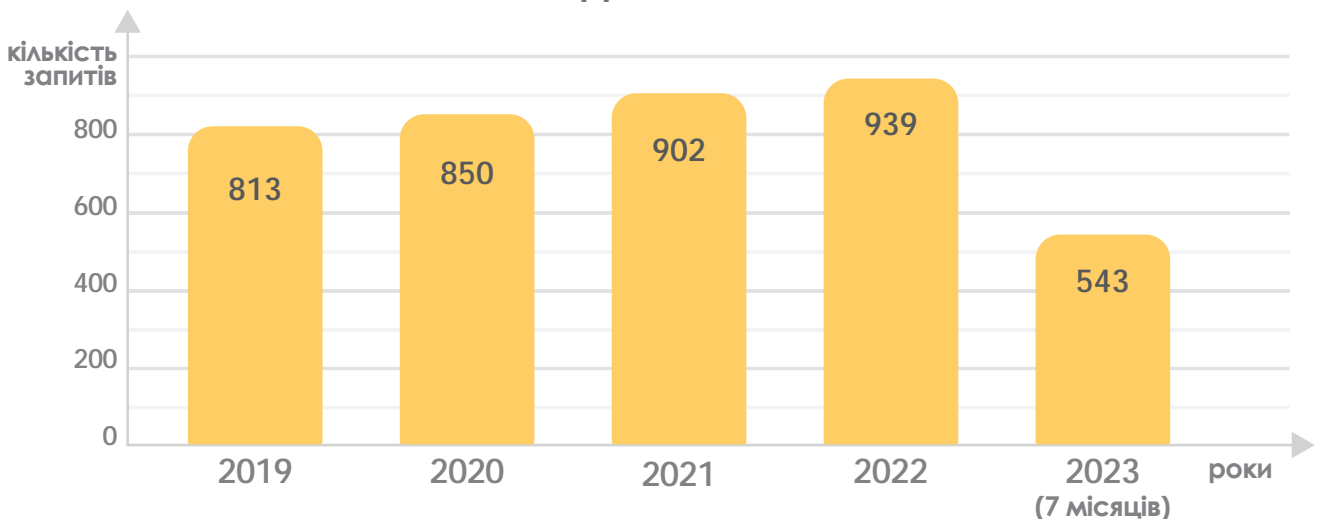
Центр бере участь у багатьох міжнародних заходах, присвячених проблематиці освіти та визнання кваліфікацій. Це – щорічні зустрічі мережі ENIC-NARIC і тематичні конференції та семінари.

6. Міжнародні проєкти

З 2019 року Центр брав участь у п'яти міжнародних проєктах. Цей темп ми зберігаємо й під час війни: протягом 2023 року триває робота за двома міжнародними проєктами, присвяченими визнанню кваліфікацій.

І це тільки невелика частина наших справ за п'ять неповних років, на які випали два роки карантинних обмежень і війна. Ми продовжуємо працювати й допомагати учням, студентам і випускникам українських закладів освіти, аби в нашої країни було майбутнє! Команда ENIC Ukraine вірить у нього беззастережно!

ЗАПИТИ ВІД ІНОЗЕМНИХ УСТАНОВ

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ

ТЕТЯНА ВАГНА,
старший радник ENIC Ukraine

Центр ENIC Ukraine продовжує свою роботу в міжнародній спільноті визнавачів і бере активну участь у багатьох міжнародних подіях та проєктах.

Focus on Ukraine

Одним з таких заходів стала конференція "Focus on Ukraine", що проходила 3 та 4 квітня у Гданську (Республіка Польща). У конференції брали участь понад 300 учасників і 60 експертів, серед них і директор ENIC Ukraine – Вікторія Сергієнко. Захід організували Національне агентство з питань академічного обміну Польщі (NAWA) та Гданський університет.

Учасники конференції обговорили низку питань, присвячених актуальним проблемам академічної та наукової спільноти України: застосування цифрових технологій для відбудови вільної України, допомога місцевого самоврядування у Польщі біженцям з України, академічні ініціативи як форма підтримки українського студентства та багато-багато інших.

Учасники конференції зосередились на важливих для України викликах: підтримка освітньої галузі в умовах війни, збереження неперервності досліджень і можливості продовження навчання для школярів та студентів. Детальніше – на [сайті NAWA](#).

Вебінари EDU Talks від Ради Європи

Серед європейських експертів у сфері освіти значна увага приділяється діджиталізації освітнього простору загалом та сфери визнання освітніх

кваліфікацій зокрема. Так, Рада Європи запустила серію освітніх вебінарів EDU Talks, один з яких був присвячений використанню штучного інтелекту в освітній академічній доброчесності. Зараз ця тема дуже актуальна для учасників освітнього процесу на всіх рівнях: школярів, студентів, аспірантів, викладачів та професорів. Адже академічна доброчесність є важливою складовою освіти.

Воркшопи щодо роботи з Diploma Supplement

Працівники ENIC Ukraine також брали участь у воркшопах, що були організовані в рамках проєкту TPG LRC CoRE, який керується італійським інформаційним центром CIMEA та має на меті підтримати подальшу імплементацію Болонського процесу в країнах-учасницях. Для учасників метою участі у воркшопах було поширення досвіду щодо видачі додатків до дипломів (Diploma Supplement) на національному рівні, а також сформувані свої потреби щодо використання даних, вказаних у додатках до дипломів, і зробити пропозиції щодо стандартизації інформації, яка міститься у цих додатках. Стандартизація інформації у додатках до дипломів допоможе більш точному визнанню кваліфікацій як національними інформаційними центрами, так і закладами вищої освіти, оскільки допоможе однаково розумінню самої інформації, джерел перевірки інформації та статусу освітньої установи тощо. Також стандартизація інформації допоможе у зручніший спосіб формувати цифрові версії додатків. Учасники

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ

воркшопів також змогли спробувати на базі платформи EuroPass власноруч створити цифрові додатки до дипломів.

30-та щорічна зустріч у мережі ENIC-NARIC

Питання цифровізації освітніх документів підіймалося також на 30-тій щорічній зустрічі мережі ENIC-NARIC, оскільки проблему актуалізує зростаюча кількість біженців і переміщених осіб, які внаслідок форс-мажорних обставин втратили освітні документи (або вони були пошкоджені) та наразі не можуть підтвердити своєї кваліфікації. Цифровізація освітніх документів могла б полегшити процес як для біженців, так і для визнавачів кваліфікацій по всьому світу.

Проект UaReNext

У рамках міжнародної співпраці, беручи участь у конкурсній пропозиції Ради Європи "Проект імплементації Лісабонської конвенції про визнання – підтримка центрів ENIC", ENIC Ukraine реалізує проєкт UaReNext. Він спрямований на сприяння реалізації Лісабонської конвенції про визнання, яка є центральною для забезпечення ефективного та справедливого визнання кваліфікацій у Європейському просторі вищої освіти шляхом підтримки мережі ENIC.

Ця конкурсна пропозиція була розрахована на центри ENIC із країн, які залучені до освітньої програми Ради Європи та Наглядового комітету з освіти, але не є членами ЄС (14 країн).

ENIC Ukraine підготував заявку на фінансування проєкту UaReNext, яка перемогла в конкурсі. Проєкт UaReNext присвячено розвитку національної мережі визнання UaReNet, яка була заснована 2020 року за ініціативою ENIC Ukraine. До мережі наразі приєдналися 95 заклади вищої освіти. Метою мережі є вдосконалення та розвиток процедури визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні. У рамках проєкту UaReNext буде створено окрему сторінку мережі на **сайті ENIC Ukraine** та відбудуться вебінари та тренінги з питань визнання іноземних кваліфікацій. Крім того, на сайті ENIC Ukraine з'являться нові профілі систем освіти інших країн та інформаційні матеріали про систему освіти України.

30-та ЗУСТРІЧ МЕРЕЖІ ENIC-NARIC

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

11–13 червня у Стокгольмі (Королівство Швеція) відбулася 30-та зустріч мережі ENIC-NARIC. Ця подія щороку збирає велику кількість фахівців галузі визнання кваліфікацій з багатьох країн світу та різних організацій. Цей рік не став виключенням. У Каролінському інституті Стокгольма зібралися представники 45 країн, серед яких – спеціалісти мереж ENIC та NARIC, національних міністерств освіти, представники ЮНЕСКО, Ради Європи, Європейської асоціації університетів, Міжнародної асоціації університетів, багатьох університетів. Стороною, що прийняла гостей, виступила Рада вищої освіти Швеції.

Така зустріч – це завжди можливість для обміну досвідом, сучасними практиками у сфері освіти та визнання, добра нагода поспілкуватися з однодумцями та друзями. Зустріч охоплювала широкий спектр питань для обговорень і консультацій, включаючи звіти секретаріатів мережі, звіти щодо імплементації Лісабонської конвенції з визнання кваліфікацій вищої освіти та Глобальної конвенції з визнання кваліфікацій, питання автоматичного визнання та воркшопи.

Окремо зупинимося на проведених воркшопах, оскільки вони охоплювали цілу низку питань і допомагали знайти спільні підходи та розуміння таких актуальних викликів у сфері визнання кваліфікацій, як цифрова трансформація освітньої галузі, співробітництво у проєктній сфері, побудова національної інфраструктури для визнання, регіональні

та Глобальна конвенції з визнання кваліфікацій, боротьба з підробними документами тощо.

Найбільшу увагу фахівців у сфері визнання кваліфікацій викликали воркшопи, присвячені автоматичному визнанню кваліфікацій та цифровій трансформації. Адже цифрові рішення сприятимуть прозорому та швидкому визнанню, підвищенню ефективності й раціоналізації робочого процесу фахівців із визнання. Можливість отримати цифрові освітні документи також сприяє визнанню кваліфікацій в інших країнах, особливо під час різноманітних випробувань, які з'явилися останнім часом, – COVID-2019, війна, процеси масової міграції. В таких випадках велика кількість освітніх документів може бути втрачена чи пошкоджена або ж власник документа може не мати до нього доступу. Отож, якщо особа перебуває у статусі біженця, переміщеної особи або особи, яка потребує додаткового захисту, вона може легко підтвердити свою кваліфікацію у своїй або іншій країні, надавши цифрові освітні документи, необхідні для працевлаштування на новому місці чи продовження навчання на відповідному освітньому рівні. У світі вже кілька країн і низка університетів почали видавати цифрові освітні документи. Наприклад, Вірменія з 2022 року видає шкільні свідоцтва у цифровому форматі.

Кілька країн представили свої напрацювання у сфері цифровізації. Зокрема Україна репрезентувала проєкт,

30-та ЗУСТРІЧ МЕРЕЖІ ENIC-NARIC

що дасть змогу відображати цифрові освітні документи через відомий сервіс "Дія", а італійський інформаційний центр CIMEA – проєкт CIMEA Wiki, де буде зібрана вся необхідна інформація про кваліфікації різних країн.

Також учасники мали змогу обговорити використання національних і міжнародних баз даних, завдяки яким на цифрових принципах побудовано процес визнання в національних центрах із визнання кваліфікацій та університетах, а також обмінятися думками щодо викликів, які стоять перед фахівцями з визнання кваліфікацій. Вирішення проблемних питань у цифровізації процесу визнання спільні для багатьох країн: це й необхідність передачі даних з однієї бази в іншу на національному та міжнародному рівнях, і захист персональних даних заявників, й оновлення баз даних тощо.

Багато уваги було приділено побудові національної та міжнародної мереж визнавачів. ENIC Італії провів окреме дослідження щодо навичок, якими має володіти фахівець у сфері визнання іноземних кваліфікацій. Всього було виділено 52 навички. Учасники воркшопу також приєднались до визначення необхідних навичок, а серед найважливіших назвали такі – цифрові, комунікативні, дослідницькі й аналітичні навички, вміння критично мислити. Також фахівці у сфері визнання кваліфікацій мають володіти широким спектром знань – національного та міжнародного законодавства, систем освіти інших країн,

систем оцінювання, процедури та практики визнання, доброго знання іноземних мов.

На зустрічі представники різних організацій надали звіти щодо розробки нової версії статуту мереж ENIC та NARIC, рекомендацій щодо автоматичного визнання та боротьби з підробними документами, оновлення інструкції щодо визнання кваліфікацій для представників ENIC-NARIC.

Однією з центральних подій зустрічі мережі стали вибори нового президента й віце-президентів мережі ENIC та Консультативної Ради мережі NARIC. Президентом мережі ENIC було обрано представницю італійського центру CIMEA Кіару Фінокетті.

Під час неформального спілкування представники різних країн та організацій розповідали про допомогу, яку вони надають українцям як особам, що потребують тимчасового захисту, сприяючи визнанню їхніх освітніх документів і кваліфікацій, щоб вони могли працевлаштуватися чи продовжити навчання у закладах освіти країн перебування. Представники інформаційних центрів висловлювали свою щирю підтримку як Україні в цілому, так й інформаційному центру академічної мобільності ENIC Ukraine, щиро бажали українцям миру та перемоги.

ВСЕУКРАЇНСЬКА МЕРЕЖА ВИЗНАВАЧІВ UaReNet

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник ENIC Ukraine

На створення всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій фахівців Міністерства освіти і науки України та ENIC Ukraine надихнуло невпинне прагнення до розвитку прозорого і добросовісного визнання кваліфікацій в Україні, а також живий інтерес закладів вищої освіти до організації цього процесу. Окрім того, після надання Законом України "Про вищу освіту" закладам вищої освіти повноважень на прийняття рішень про визнання, виникла необхідність у створенні єдиного національного спеціалізованого майданчика.

Міністерство освіти і науки України, заклади вищої освіти та ENIC Ukraine мали об'єднати свої зусилля задля обміну досвідом, навчання, моніторингу, розбудови та вдосконалення надійних практик визнання в Україні.

Ідею створення національної мережі з визнання в Україні підтримали представники таких міжнародних стейкхолдерів як Комітет Лісабонської конвенції, Бюро ENIC мережі ENIC-NARIC, Європейський реєстр забезпечення якості освіти (EQAR), Європейська студентська рада (ESU), Національна організація з інтернаціоналізації освіти (NUFFIC) Королівства Нідерландів, інші партнери і друзі МОН та ENIC Ukraine.

Раніше практику об'єднання органів з визнання на національному рівні застосували такі країни як Австрія, Канада, Данія, Ірландія, Нідерланди, Норвегія, Словенія, Швеція та США.

Так, 18 лютого 2020 р. Україна стала 10-ю країною, яка створила національну мережу визнавачів, серед 55-ти країн світу, центри яких входять до мережі ENIC-NARIC. Підписанням Меморандуму про створення та розвиток всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій МОН та ENIC Ukraine об'єднали під однією "парасолькою UaReNet" визнавачів всієї України!

Меморандум містить не тільки настанови Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 11 квітня 1997 р.), на основі якої сьогодні здійснюється визнання освітніх кваліфікацій, але й принципи Глобальної конвенції, яка була прийнята 5 березня 2023 р (в Україні – очікує ратифікації).

Навіть в умовах війни мережа UaReNet продовжує слідувати своїй високій меті – розбудові національної системи освіти та системи забезпечення якості освіти для подальшої інтеграції до європейського простору вищої освіти, поширенню культури прозорого та добросовісного визнання, зміцненню співпраці, обміну досвідом та надійними практиками між визнавачами.

- Бути в курсі подій спільноти визнавачів!
- Тримати руку на пульсі найактуальніших змін у сфері визнання освітніх кваліфікацій!
- Мати доступ до трендових українських та міжнародних практик визнання!
- Брати участь у заходах та вдосконалювати свою майстерність!

ВСЕУКРАЇНСЬКА МЕРЕЖА ВИЗНАВАЧІВ UaReNet

Саме ці переваги мають почесні учасники спільноти UaReNet, яких вже майже 100!

Координатором мережі UaReNet є ENIC Ukraine. До мережі безкоштовно можуть доєднатися всі охочі ЗВО України шляхом підписання протоколу про приєднання до Меморандуму. Учасники мережі отримують сертифікат

та можуть використовувати символіку мережі в інформаційних цілях та поточній діяльності.

Ваш заклад вищої освіти ще не є учасником мережі? Мерщій напишіть на e-mail news@enic.in.ua та долучайтесь!

Дата заснування:
18 лютого
2020 р.

Україна:
10-та країна мережі
ENIC-NARIC –
засновниця
національної мережі

**МОН
+
ЗВО
+
ENIC Ukraine**

**Кількість
учасників:**
95 ЗВО

КВАЛІФІКАЦІЯ "ВИЗНАВАЧ": ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ТА ВМІТИ?

АННА БАХЛУКОВА,
начальник відділу визнання ENIC Ukraine

За останні роки процедура визнання значно розвинулася. Була створена та розбудовується всеукраїнська мережа визнавачів іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet. До неї долучилося 95 закладів вищої освіти України. Героєм цього матеріалу ми зробили фахівця-визнавача, щоб відповісти на запитання:

Хто такий визнавач?

Які особисті якості важливо мати визнавачу?

З якими викликами він стикається в роботі?

Зібравши деякі думки з цього приводу, ми створили збірний, практично ідеальний образ визнавача іноземних кваліфікацій.

Передусім, це дуже відповідальна робота: визнавачі повинні пам'ятати, що від якості й результату їхньої роботи залежить майбутнє людини. Необхідно прийняти правильне, обґрунтоване рішення. З іншого боку, всі мої колеги зійшлися на думці, що робота визнавача дуже цікава. Необхідно не лише знати про системи освіти різних країн світу, а й уміти розібратися в особливостях кожної з них, віднайти відповідник в українській системі освіти. Визначити, які академічні та професійні права надаються власнику іноземного документа про освіту в країні походження, та чи надають вони відповідні права в Україні. Розуміти принципи, які лежать в основі міжнародних стандартів вищої освіти. Бути уважним і спостережливим в роботі з документами, а також вміти знаходити підхід у роботі з людьми, бо за кожним документом стоять чиїсь бажання та мрії. Будь-який визнавач повинен бути стресостійким та уважним до деталей, оскільки процес

пошуку потрібної інформації іноді може бути дуже довгим і непростим, але неможна впасти у відчай, треба продовжувати шукати шляхи для отримання необхідної інформації.

Янкova Тетяна Миколаївна –
провідний спеціаліст
навчально-наукового центру
по роботі з іноземними
студентами Західноукраїнського
національного університету
(м. Тернопіль)

Що повинен знати і вміти визнавач?

Є кілька ключових аспектів знань і навичок, які можуть стати корисними для спеціаліста, який займається визнанням іноземних документів про освіту. По-перше, визнавач повинен бути ознайомленим з національними та міжнародними законодавчими актами, що регулюють процедуру визнання іноземних документів про освіту. До таких актів можуть входити національні закони, міжнародні угоди та конвенції. Також визнавач повинен мати знання про системи освіти, які існують у світі, зокрема про особливості освітніх програм, кваліфікаційні рівні, оцінювання та акредитації, а також – про міжнародні стандарти, такі, як Болонський процес, що важливо для визнання іноземних документів про освіту.

Козій Євген Сергійович –
директор Навчально-наукового
центру підготовки іноземних
громадян Національного
технічного університету
"Дніпровська політехніка"

Що Вас надихає і слугує джерелом для професійного зростання?

Визнання документів про освіту, виданих навчальними закладами інших держав, –

КВАЛІФІКАЦІЯ "ВИЗНАВАЧ": ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ТА ВМІТИ?

це дуже копітка і важлива робота. Зараз міжнародне співробітництво вважається одним із головних показників визначення якості освіти і науки й одним із головних інструментів її забезпечення і підвищення. Посилення міжнародної складової діяльності закладів вищої освіти полягає також і в активному й цілеспрямованому залученню до навчання іноземних студентів, що й актуалізує потребу якісного підходу щодо визнання іноземних освітніх документів. Робота в комісії з визнання документів про освіту забезпечує зростання професійних компетенцій, це робота з іноземними документами, листування з іноземними установами, підвищення рівня обізнаності в системах освіти країн світу, участь у семінарах з підвищення кваліфікації щодо визнання, які проводить ДП "Інформаційно-іміджевий центр".

**Гришков Микола
Миколайович** – директор
директорату з питань освіти
ПВНЗ "Київський медичний
університет"

З якими викликами Ви стикаєтесь у роботі?

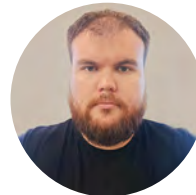
Найбільшою проблемою, на мій погляд, є недостатня кількість інформації у відкритому доступі, деякі, необхідні для роботи веб-сайти, неможливо відвідати без допоміжного програмного забезпечення. Бувають випадки, коли неможливо визнати документ про освіту, і це потребує вміння знайти правильні слова для заявника, щоб пояснити йому про відмову у здійсненні процедури визнання. Тут знадобляться, так звані, "Soft skills" навички. І, насамперед, – комунікативні, адже вміння спілкуватися із заявником дає можливість якнайшвидше вирішити проблемні питання.

Ольга Трубецька – фахівець
I категорії відділу визнання
іноземних кваліфікацій
ENIC Ukraine

Що Вас надихає і слугує джерелом для професійного зростання?

Мій власний розвиток, пізнання нової інформації та отримання нових навичок. Також джерелом натхнення є можливість допомагати людям, особливо в складних, нетипових випадках. Тоді розумієш, що твоя робота не марна.

Іван Грицай –
фахівець II категорії відділу
визнання іноземних
кваліфікацій ENIC Ukraine

Що б Ви порадили людині, яка хотіла би працювати у сфері визнання кваліфікацій?

Людині, яка хоче працювати у сфері визнання, порадив би не боятися нового і з головою пірнути у вир непізаного. А також опанувати навички пошуку інформації в різних джерелах.

Отже, стати справжнім фахівцем з визнання освітніх документів дуже просто. Треба бути терплячим і наполегливим, організованим і точним у роботі, вміти аналізувати й порівнювати. Бути відкритим до всього нового, не стояти на місці й постійно навчатися!

Успішно визнані документи, завершені справи, вдячні власники іноземних кваліфікацій надихають нас, визнавачів, продовжувати свою роботу!

ВАЛІДАЦІЯ: НАВІЩО І ЯК?

АННА БАХЛУКОВА,
начальник відділу
визнання ENIC Ukraine

Першими у закладі освіти, до кого потрапляють іноземні документи про освіту, є працівники приймальних комісій, які здійснюють аналіз цих документів. За останній рік багато фахівців приймальних комісій були змушені залишити нашу країну, а нові фахівці ще не мають такого, як у них, практичного досвіду. Тому повертаємося до проблеми "валідації документів".

Типовою, на жаль, є ситуація, коли іноземний студент не має права продовжувати навчання на батьківщині й вирішує навчатися за кордоном, вважаючи, що правила рідної країни не розповсюджуватимуться на його документ про освіту в іншій країні. Але ми з вами знаємо, що відповідно до принципів Лісабонської конвенції, це не так: визнання іноземної кваліфікації в іншій країні, як правило, надає її власнику такі ж права на продовження навчання та працевлаштування, як і на батьківщині.

Валідація – це попередній аналіз іноземного документа про освіту, який здійснюється фахівцями приймальних комісій або визнавачами ЗВО під час вступної кампанії. Процес валідації документа про освіту дає змогу вже на етапі зарахування вступника здійснити перевірку оформлення його освітніх документів і визначити відповідність майбутнього студента умовам вступу на певну освітню програму.

Під час валідації ми аналізуємо іноземний документ про освіту, на підставі якого здійснюється вступ, і додаток до нього разом із перекладами цих документів українською. Основне питання, на яке ми маємо відповісти під

ОЛЬГА ХАРБОТЛА,
радник ENIC Ukraine

час цієї процедури: чи може документ про освіту використовуватися для вступу на ту чи іншу освітню програму?

Успішний результат валідації свідчить, що наданий документ відповідає певним вимогам, крім того, в подальшому процедура його визнання не буде ускладнена і, найвірогідніше, матиме позитивне рішення про визнання. Дані, отримані під час валідації, є підставою для прийняття рішення про можливість зарахування іноземного студента до ЗВО.

Фахівець приймальної комісії має з'ясувати, які академічні права надаються власнику іноземного документа про освіту в країні походження кваліфікації та які вимоги до вступу до закладів вищої освіти діють у країні походження документа.

Система освіти будь-якої країни має свою специфіку, крім того, вона постійно змінюється. Тому фахівець приймальної комісії має бути дослідником, який постійно оновлює свої знання про системи освіти інших країн і відслідковує зміни в них. Варто оволодіти методами пошуку та перевірки інформації в офіційних джерелах і вміти враховувати лише необхідне. Оскільки іноземні документи про освіту неоднотипні, важливо бути дуже уважними під час роботи з ними.

Ми рекомендуємо здійснювати аналіз документів про освіту, враховуючи такі критерії:

1. документ не походить з невизнаних Україною держав і територій з обмеженим визнанням;

ВАЛІДАЦІЯ: НАВІЩО І ЯК?

2. документ засвідчує здобуття освіти на рівні, достатньому для зарахування на відповідну освітню програму (за попереднім аналізом);
3. документ відповідає офіційному стандарту оформлення, що засвідчує здобуття певного рівня освіти (якщо такий стандарт передбачений у країні походження документа);
4. додаток до документа про вищу освіту містить інформацію про спеціальність або напрям, перелік дисциплін (у т. ч. фахові дисципліни), навчальне навантаження;
5. документ містить необхідні підписи уповноважених осіб, печатки тощо, передбачені формою документа (підписи і печатки можуть бути електронними);
6. документ не містить незастережні виправлення, підчистки чи дописки, текст документа розбірливий та непошкоджений;
7. документ не містить інформації про негативні або недостатні для вступу результати складання обов'язкових іспитів;
8. документ засвідчений штампом консульської легалізації або штампом "Апостиль".

Недосвідчені визнавачі через співзвучність і семантичну близькість термінів не завжди розрізняють поняття "верифікація" і "валідація" документів про освіту. Дійсно, обидва процеси пов'язані з перевіркою. Але є різниця, яку мають знати визнавачі.

Валідація – підтвердження того, що документ про освіту відповідає вимогам для зарахування та вимогам для подачі документів на процедуру його визнання в подальшому. Це – попередній аналіз, який здійснюється на етапі відбору й зарахування іноземних студентів до закладів вищої освіти.

Верифікація – це перевірка документа про освіту, яка має з'ясувати, що він є дійсним, не підробленим, не зміненим і відображає достовірну інформацію. Верифікація є одним із трьох обов'язкових етапів процедури визнання. Позитивний результат верифікації є необхідною умовою для винесення компетентним органом позитивного рішення про визнання іноземного документа про освіту й видачі відповідного свідоцтва.

Національний інформаційний центр академічної мобільності ENIC Ukraine пропонує закладам вищої освіти свою допомогу з організацією валідації іноземних документів про освіту. Ми розуміємо, що під час вступної кампанії обробка великої кількості іноземних документів про освіту в умовах обмеженого часу є досить складним завданням. Тому пропонуємо скористатися нашим досвідом і напрацюваннями. Центр може здійснити валідацію документів окремого вступника або всього набору іноземних студентів. Результат валідації Центр оформлює відповідною довідкою.

"ДОСТУП" І "ДОПУСК" ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ: В ЧОМУ РІЗНИЦЯ?

ОЛЬГА ХАРБОТЛА,
радник ENIC Ukraine

Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні, прийнята в Лісабоні у 1997 році, була ратифікована Україною 3 грудня 1999 року. Вона є одним із найголовніших актів міжнародного законодавства, який визначає єдині принципи визнання іноземних кваліфікацій у країнах європейського регіону. Норми конвенції охоплюють кваліфікації вищої освіти, кваліфікації, що надають доступ до вищої освіти, періоди навчання (або часткові кваліфікації) для забезпечення прав людини на продовження освіти на території іншої країни.

Конвенція використовує поняття "доступу" і "допуску" до вищої освіти. У чому між ними різниця і чому для визнавача важливо їх розрізнити? Спробуємо внести ясність, адже українське законодавство не використовує ці терміни.

Доступ (до вищої освіти) – це право кандидатів, що мають відповідну кваліфікацію, на звернення із проханням про допуск до вищої освіти та на розгляд такого прохання. Доступ до вищої освіти має право отримати кожен, хто відповідає певним критеріям та вимогам, що підтверджується відповідними результатами.

Для доступу до вищої освіти або певного рівня цієї освіти чи для здобуття певного рівня кваліфікації з вищої освіти в усіх випадках необхідно виконати **загальні умови** – це умови, які завжди мають задовольнятися для доступу до вищої освіти або певного рівня цієї освіти чи для здобуття певного рівня кваліфікації з вищої освіти.

Іноземна кваліфікація задовольняє загальним умовам доступу до вищої освіти й визнається в країні з академічною метою,

якщо загальні умови доступу на території країни, що присудила кваліфікацію, суттєво не відрізняються від загальних умов доступу на території країни, в якій запитується визнання кваліфікації.

Кваліфікація, що надає доступ до вищої освіти, – будь-який диплом або інший освітній документ, що виданий компетентним органом, засвідчує успішне закінчення освітньої програми і надає власнику кваліфікації право брати участь у процедурі допуску до вищої освіти.

Допуск (до закладів вищої освіти і програм освіти) – це акт чи система, яка дає змогу кандидатам, що задовольняють встановленим вимогам, відвідувати курс навчання з вищої освіти в тому чи іншому закладі та тій чи іншій програмі.

Для отримання допуску до конкретної програми з вищої освіти чи для здобуття спеціальної кваліфікації вищої освіти з конкретної навчальної дисципліни необхідно виконати спеціальні умови на додаток до загальних умов.

Спеціальні умови – це умови, які на додаток до загальних умов, повинні задовольнятися для отримання допуску до конкретної програми з вищої освіти чи для здобуття спеціальної кваліфікації з вищої освіти з конкретної навчальної дисципліни.

Якщо на додаток до загальних умов доступу допуск до конкретних програм з вищої освіти залежить від виконання спеціальних умов, компетентні органи відповідної країни можуть також висувати власникам кваліфікацій, присуджених на території інших країн, додаткові умови або перевіряти, чи задовольняють аналогічним умовам заявники з кваліфікаціями, присудженими на території інших країн.

"ДОСТУП" І "ДОПУСК" ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ: В ЧОМУ РІЗНИЦЯ?

Якщо свідоцтва про закінчення школи надають доступ до вищої освіти на території тієї країни, в якій вони були отримані, лише після складання додаткових кваліфікаційних іспитів як однієї з передумов доступу, інші країни можуть зумовити доступ такими самими умовами або запропонувати альтернативу для задоволення таких додаткових умов в їхніх освітніх системах.

Допуск до конкретного закладу вищої освіти може бути зумовлений необхідністю володіння вступником достатньою мірою мовою або мовами навчання, що прийняті у відповідному закладі, або іншими визначеними умовами, а також процедурами конкурсного відбору.

Спробуємо перенести ці два поняття на українську систему освіти. Право подавати документи для вступу до ЗВО, отже, доступ до таких програм надається документами про повну загальну середню освіту (а на програми молодшого бакалавра – документами про базову середню освіту).

Відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України вчена рада закладу затверджує Правила прийому до цього закладу вищої освіти (спеціальні умови). Процедури конкурсного відбору (відповідно до Умов прийому і Правил прийому до ЗВО) є процедурами **допуску** до програми вищої освіти. Наче все просто, але як бути із ЗНО і НМТ, вони надають доступ чи допуск? І тут, навіть у цьому, добре знайомому нам прикладі, виникають складнощі із розрізненням цих понять.

У довоєнні і доковідні часи (2015–2019) ЗНО одночасно було і формою державної підсумкової атестації (але не єдиною можливою), і процедурою конкурсного відбору до ЗВО (знов таки не єдиною). Тому, на наше переконання, доступ до програм вищої освіти в Україні у ці роки підтверджувався свідоцтвом про загальну середню освіту, яке видавалося за результатами річного оцінювання і державної підсумкової атестації, у т. ч. у формі ЗНО. На користь нашої позиції свідчить такий аргумент: якщо державна підсумкова атестація проводилася не у формі ЗНО, а в іншій формі в закладі освіти, то свідоцтво все одно надає право вступати до ЗВО, виконавши умови для вступу, чинні на цей момент. Бали ЗНО, необхідні для вступу на ту чи іншу освітню програму і визначені в Умовах вступу і Правилах вступу до ЗВО, – на нашу думку, є процедурою допуску до програм вищої освіти. Але, маємо зауважити, що не всі визнавачі з інших країн дотримуються такої позиції стосовно ЗНО і доступу до програм вищої освіти в Україні.

З 2020 року через пандемію COVID-19 ЗНО як атестація стало необов'язковим, а з 2022 через повномасштабну збройну агресію РФ проти України школярі звільнені від проходження ДПА. Тому з 2020 року ЗНО і НМТ стали виключно процедурами допуску.

Чому визнавачу важливо розрізняти доступ і допуск? Під час процедури визнання на етапі оцінки кваліфікації визнавач перевіряє, чи надає іноземний документ доступ до програм вищої освіти. А питання допуску до конкретної освітньої програми залишається на розсуд ЗВО під час зарахування студента.

ГОТУЄМО ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ПОДАЧІ НА ВИЗНАННЯ

ЮЛІЯ ГАВРИЛЕНКО,
радник ENIC Ukraine

Одним із перших і найважливіших кроків успішного та вчасного визнання іноземних документів про освіту є правильно підготовлений пакет документів. Алгоритм дій досить простий.

Крок 1. Підготовка повного паперового пакета документів (для електронних документів – підготуйте їхні копії в форматі jpeg).

Крок 2. Реєстрація у Персональному кабінеті на сайті www.naic.in.ua та створення електронної заявки з наданням сканованих копій. Після попереднього аналізу Вашої заявки наш спеціаліст надасть консультацію щодо доопрацювання пакета та надішле інструкцію щодо подальших дій.

Крок 3. Подача пакета документів (електронний формат – із підписом КЕП; паперовий формат – в офісі у м. Києві чи дистанційно – без візиту до офісу, шляхом відправки кур'єрською службою).

Загальний для всіх випадків мінімальний перелік документів, необхідних для початку процедури такий:

- заява на здійснення процедури визнання;
- заява-згода на перевірку персональних даних;
- згода на обробку персональних даних (від власника та заявника);
- засвідчені в установленому законодавством порядку копії та переклад українською мовою легалізованого іноземного документа про освіту (за необхідності – пред'явлення оригіналів);
- засвідчені в установленому законодавством порядку копії та переклад українською мовою легалізованого додатка до іноземного документа про освіту (за необхідності – пред'явлення оригіналів);
- копії документів про попередню базову/повну загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту (за наявності такої освіти) – в разі необхідності;
- документ від офіційної установи (довідка, сертифікат або інший) про академічні та/або професійні права, які надаються власнику в країні походження документа (в разі необхідності);
- копії документів, що засвідчують особу заявника та власника іноземного документа про освіту, якщо власник не є заявником (за необхідності – з перекладами українською мовою);
- копія документа про зміну прізвища власника іноземного документа про освіту (в разі необхідності);
- документ про оплату адміністративної послуги або копія документа, що підтверджує право на звільнення від оплати.

ГОТУЄМО ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ПОДАЧІ НА ВИЗНАННЯ

Заявник має право надати також інші документи, що підтверджують освіту та кваліфікацію власника документів, документи про допуск до професійної діяльності, практичний досвід. Такі документи надаються разом із засвідченими перекладами українською мовою.

Документи для визнання може подавати власник або інша особа, яка представляє його інтереси з питань процедури визнання. Для неповнолітніх осіб заявником може бути їхній законний представник.

Відповідальність за оформлення пакета документів покладається на заявника.

Якісно підготовлений пакет документів під час подачі на процедуру визнання дасть змогу скоротити терміни на отримання консультацій та опрацювання документів. Якщо заявником подається неповний пакет документів або неправильно оформлені папери, то документи повертаються без розгляду протягом 10 робочих днів із дати реєстрації, про що заявнику повідомляють додатково.

ENIC Ukraine інформує та надає представниками ЗВО України "лайфхаки", які допоможуть їм як визнавачам вправно координувати роботу з іноземними документами про освіту з самого початку, під час вступної кампанії. Це законодавча база

України; рекомендації щодо дотримання термінів подачі документів для здійснення процедури визнання; необхідність врахування вимог до вступу в інших країнах; зразки штампів консульської легалізації й апостиля, які спрощують етап верифікації документів.

Обмін досвідом, навчання, розбудова та вдосконалення процедури визнання і надалі буде здійснюватися Центром в рамках всеукраїнської мережі визнавачів UaReNet.

МОНІТОРИНГ РІШЕНЬ ПРО ВИЗНАННЯ

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник
ENIC Ukraine

Вже 8 років в Україні чинним законодавством передбачено право кожного закладу вищої освіти самостійно визнавати іноземні освітні кваліфікації. Процедуру визнання заклад вищої освіти може здійснювати для зарахування власника іноземного документа про освіту на навчання до цього закладу або призначення на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника у цьому закладі. Своїм рішенням про визнання заклад вищої освіти підтверджує право власника іноземного документа про освіту претендувати на вступ, продовжувати навчання або здійснювати професійну діяльність у цьому закладі. За результатами процедури визнання закладом вищої освіти видається свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту.

Сьогодні понад 50 закладів вищої освіти України здійснюють процедуру самостійно як компетентні органи з визнання. Впродовж років Міністерство освіти і науки України та ENIC Ukraine як Національний інформаційний центр академічної мобільності сприяє формуванню потужної спільноти визнавачів зі всієї України.

Навчаємося! Навчаємо! Інформуємо!
Крок за кроком розбудовуємо справедливу, добросовісну та прозору процедуру визнання іноземних освітніх кваліфікацій, сприяємо розвитку системи освіти нашої країни у напрямі Європейського простору вищої освіти! Ми пишаємось успіхами наших колег – визнавачів закладів вищої освіти, які здійснюють процедуру визнання,

ЮЛІЯ ГАВРИЛЕНКО,
радник ENIC Ukraine

продовжують вдосконалювати та розвивати свої професійні навички разом із командою ENIC Ukraine.

Для контролю за дотриманням закладами вищої освіти як компетентними органами з визнання принципів Лісабонської конвенції та її рекомендацій, міжнародних договорів, що регулюють питання визнання та еквівалентності документів про освіту, національного законодавства, Міністерство освіти і науки України разом із Національним інформаційним центром академічної мобільності ENIC Ukraine здійснюють моніторинг рішень про визнання закладів вищої освіти.

Головною метою моніторингу є удосконалення та розбудова в Україні надійної процедури визнання іноземних документів про освіту, яка є однією із важливих складових якісної освіти країн Європейського простору вищої освіти. Саме надійність, прозорість та добросовісність процедури визнання формують довіру міжнародної спільноти до українських кваліфікацій вищої освіти. Здійснення моніторингу покликане сприяти інформуванню та наданню методичної допомоги українським закладам вищої освіти на шляху до прийняття коректних рішень, дотримання міжнародного та національного законодавства у сфері визнання, якісного оформлення рішення про визнання іноземних документів про освіту.

Задля уникнення помилок в роботі визнавачів пропонуємо ознайомитися із переліком найпоширеніших причин відмови закладам вищої освіти у реєстрації свідоцтв про визнання:

МОНІТОРИНГ РІШЕНЬ ПРО ВИЗНАННЯ

- використання неіснуючих міжнародних договорів про взаємне визнання або незатверджених Національних рамок кваліфікацій (NQF);
- некоректне співставлення Національних рамок кваліфікацій (NQF) України та країни видачі документа про освіту;
- посилання на двосторонні міжнародні угоди, що втратили свою чинність (Республіка Вірменія, Республіка Молдова, російська федерація, республіка білорусь);
- реєстрація свідоцтва не з облікового запису представника закладу вищої освіти;
- відсутність підтвердження факту видачі диплома та додатка до диплома;
- визнання документа про освіту, який не надає право на вступ до закладу вищої освіти в країні видачі документа;
- встановлення факту, що документ про освіту виданий на підставі документів, що походять з освітніх установ, освітніх провайдерів, які провадять освітню діяльність на тимчасово окупованих територіях України;
- помилки у обов'язкових полях: номері паспортного документа або у номері іноземного освітнього документа, що в подальшому призведе до неспівставлення даних та неможливості замовлення українського документа про освіту, помилки в перекладі документа.

Чинним законодавством передбачено, що ENIC Ukraine на запит Міністерства освіти і науки України має надавати інформацію про відповідність прийнятих закладами вищої освіти рішень нормам міжнародних та національних нормативно-правових актів, а також про випадки внесення неповної та/або некоректної інформації.

Зверніть увагу, що Міністерство має право скасувати рішення закладу вищої освіти про визнання та анулювати свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту, якщо результатами моніторингу виявлено невідповідність рішення, прийнятого закладом вищої освіти, вимогам чинних в Україні нормативно-правових актів. В такому разі, Міністерство надає закладу вищої освіти, рішення якого скасовано, відповідне повідомлення із зазначенням підстав скасування рішення.

Команда ENIC Ukraine разом зі спільнотою визнавачів нашої країни і надалі продовжуватиме професійно зростати, поширювати культуру прозорого і добросовісного визнання, зміцнювати співпрацю, сприяти обміну досвідом та надійними практиками визнання іноземних освітніх кваліфікацій.

ГОТУЄМОСЯ ДО ЗУСТРІЧІ ШКОЛЯРІВ, ЯКІ ПОВЕРТАТИМУТЬСЯ В УКРАЇНУ!

ОЛЬГА ХАРБОТЛІ,
радник ENIC Ukraine

Через повномасштабне вторгнення росії в Україну значна кількість українських дітей була змушена виїхати за кордон і навчатися в іноземних закладах освіти, здебільшого – в країнах Євросоюзу. Частина учнів планує повернутися в Україну та продовжити навчання.

Якщо школяр отримав за кордоном базову або повну загальну середню освіту, що підтверджується відповідним іноземним освітнім документом, для продовження навчання передбачена процедура визнання такого документа в Україні.

Процедура визнання в Україні документів про середню освіту, виданих освітніми установами іноземних держав, з метою забезпечення права громадян на продовження навчання/здобуття освіти регулюється **Порядком визнання в Україні документів про загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту, що відповідають 2-5 рівням Національної рамки кваліфікацій, виданих закладами освіти іноземних держав**. Зауважимо, що дія **Порядку** не поширюється на документи, видані на тимчасово окупованих територіях України, з урахуванням періодів навчання або на підставі результатів навчання на тимчасово окупованих територіях України.

Водночас, для громадян України, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, законодавством передбачена можливість організації екстернату. Зарахування на екстернат та річне оцінювання для таких осіб може здійснюватися протягом усього

ОЛЬГА ТРУБЕЦЬКА,
фахівець I категорії
ENIC Ukraine

навчального року. Це передбачено **Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти**.

Школярам, які пройшли певний період навчання за кордоном, але не здобули там базову або повну загальну середню освіту, для продовження навчання в Україні необхідно надати до вітчизняного закладу освіти офіційний документ, що містить інформацію щодо опанованої освітньої програми. Бажано, щоб у такому документі було зазначено кількість годин, пройдені дисципліни та отримані оцінки, що допоможе коректно визначити рівень знань учнів.

Таким документом може бути таблиць навчальних досягнень, виписка оцінок, особова картка учня, свідоцтво, сертифікат тощо. Відповідно до законодавства України такі документи не підлягають процедурі визнання, оскільки не містять інформації про здобуття певного освітнього або освітньо-кваліфікаційного рівня.

За необхідності ENIC Ukraine може видати довідку про відсутність потреби у визнанні таких документів. Довідка про відсутність потреби у визнанні є інформаційним документом, який містить відомості про систему освіти іноземної країни, де здійснювалося навчання, і академічні права, які має власник документів у цій країні. Відповідно, такі ж академічні права учень може отримати і в Україні.

Приймаючи на навчання учнів, що навчалися за кордоном, для визначення

ГОТУЄМОСЯ ДО ЗУСТРІЧІ ШКОЛЯРІВ, ЯКІ ПОВЕРТАТИМУТЬСЯ В УКРАЇНУ!

рівня їхніх знань українські заклади освіти мають зіставити іноземну систему оцінювання з українською 12-бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень, яка була запроваджена **Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.09.2000 р. № 428/48 "Про запровадження 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти"**.

В Україні загальні підходи до оцінювання рівня знань школярів визначаються на основі Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених **Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 №329**.

Розрізняють 4 (чотири) рівні навчальних досягнень учнів:

- перший рівень – початковий (1-3 бали);
- другий рівень – середній (4-6 балів);
- третій рівень – достатній (7-9 балів);
- четвертий рівень – високий (10-12 балів).

Оскільки в різних країнах світу система оцінювання неоднакова, самостійно зіставити рівень оцінювання знань з українською шкалою інколи досить складно. В таких випадках Центр може запропонувати послугу з перерахунку навчальних досягнень. Центр має великий досвід у підготовці таких довідок для документів про середню освіту багатьох країн Європи, Азії та

навіть деяких країн Африки. Найбільшим попитом користується перерахунок навчальних досягнень для документів про середню освіту таких країн, як Польща, Казахстан, Словаччина, США, Туреччина та інших країн.

Перерахунок здійснюється на підставі аналізу інформації з офіційних джерел щодо системи оцінювання в різних країнах та зіставлення цих систем оцінювання з українською 12-бальною шкалою. Інформація щодо систем оцінювання різних країн збирається, вивчається та систематизується фахівцями Центру.

Довідка Центру про перерахунок навчальних досягнень має інформаційний характер. Отже, остаточне рішення щодо визначення відповідника навчальних досягнень в іноземному закладі освіти українській системі оцінювання залишається за закладом середньої освіти або іншим компетентним органом, до якого ці довідки подаються.

ЯКЩО ВИ ЇДЕТЕ НА НАВЧАННЯ...

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

Ці поради для тих, хто їде на навчання до іншої країни, ми сформулювали, виходячи з багаторічного досвіду роботи нашого Центру та найпоширеніших запитань, які нам ставлять.

1. Перевірте статус закладу освіти та освітньої програми, які Ви обрали.

Незалежно від того, самостійно Ви робили такий вибір чи заклад освіти та програму порекомендували Вам знайомі або компанія-посередник, варто самому пересвідчитися, що цей коледж чи університет визнаний у системі освіти своєї країни, а програма, на яку Ви вступаєте, є програмою саме того рівня і ступеня, на який Ви очікуєте (загальна середня освіта, професійно-технічна освіта або вища освіта відповідного ступеня). Ключові критерії для перевірки статусу такі.

- Наявність акредитації або іншої форми визнання обраного закладу освіти в країні, де він розташований.
- Якщо Ви обрали філію (коледж, кампус тощо) визнаного університету, то ця філія має бути визнана як країною розташування головного закладу освіти, так і країною розташування філії.
- Освітня програма має належати до системи формальної освіти країни походження. Визнані університети можуть пропонувати не тільки ступеневі програми, що належать до системи формальної освіти, а й різноманітні курси та інші неступеневі програми. Навіть якщо це цікаві й

корисні програми, вони не закінчуються присудженням відповідної кваліфікації та не надаватимуть його власнику прав на продовження навчання або працевлаштування.

- Освітня програма має бути саме того рівня, на який Ви очікували. Системи освіти різних країн мають різні будову й термінологію стосовно рівнів і ступенів освіти, які не завжди однозначно відповідають тому чи іншому рівню чи ступеню в Україні або в третій країні. До прикладу, бакалавріат у Франції, Румунії, Молдові та низці інших країн не відповідає бакалаврату в Україні та інших країнах Європи, а є рівнем, що відповідає повній загальній середній освіті. А деякі програми професійно-технічної або вищої освіти можуть надавати випускнику право на професійну діяльність, але не надавати права на продовження навчання, або навпаки. В будь-якому разі краще дізнатися про такі особливості заздалегідь.

Варто перевірити всі ці критерії в процесі вибору закладу освіти й освітньої програми. Інакше неприємною несподіванкою може стати невизнання диплома в Україні або в третій країні чи його визнання не на тому рівні, на який Ви очікували.

Для такої перевірки Ви можете звернутися до нашого Центру та замовити **довідку** про статус іноземної освітньої установи та (або) програми.

ЯКЩО ВИ ЇДЕТЕ НА НАВЧАННЯ...

2. Підготуйте документи.

Рекомендуємо розпочати цей процес заздалегідь. Почати потрібно зі з'ясування вимог до підготовки документів у посольстві країни, до якої Ви плануєте їхати, та в закладі освіти, куди плануєте вступати. Різні країни висувають різні вимоги до оформлення документів, і навіть вимоги різних установ у межах однієї країни можуть відрізнятися. Це стосується переліку документів (документи про освіту, довідки тощо), засвідчення документів (консульська легалізація, апостиль, подвійний апостиль) і перекладів (нотаріально засвідчений переклад, офіційний переклад, переклад акредитованим при посольстві перекладачем) тощо.

Найпоширенішим випадком для **країн**, які приєдналися до **Гаазької Конвенції**, є **засвідчення апостилом документів про освіту** з наступним перекладом документів дипломованим перекладачем і засвідченням перекладу нотаріусом. Якщо Ви подаєте документи на проставлення апостіля через посередника, рекомендуємо перевірити апостиль в **електронному журналі** через виявлення випадків їх фальшування. Для країн, які не приєдналися до цієї Конвенції, потрібно засвідчити документи штампами **консульської легалізації**. Апостиль і консульська легалізація – це режими виведення документів у міжнародний обіг, надання юридичної сили документам, виданим в одній країні на

території іншої. **Верифікацію для легалізації** освітніх документів іноземних громадян, які навчалися в Україні, здійснює наш Центр.

Проте різні країни та освітні установи можуть мати особливі вимоги до підготовки документів і перекладів. Іноді посольства або заклади освіти просять надати **додаткові документи**, деякі з них може підготувати наш Центр. Також ми співпрацюємо з деякими іноземними організаціями з визнання і верифікації документів (**WES USA, WES Canada, ICAS Canada, онлайн верифікація** на порталі DIGIFLOW) і робимо переклади освітніх документів.

3. Повертаючись в Україну, проставте апостиль на своїх документах про освіту!

Наш Центр щиро бажає Вам вступити до обраного закладу освіти, успішно закінчити навчання та отримати іноземний диплом. Ми разом з усією країною чекаємо на Ваше повернення на Батьківщину для її розбудови! Але, повертаючись, не забудьте засвідчити апостилом Ваші документи про освіту (диплом, додаток, довідку про навчання тощо) в країні їхньої видачі. Це дуже допоможе під час процедури визнання Вашого іноземного документа про освіту в Україні. Ця ж вимога до підготовки документів висувається і багатьма іншими країнами. Отже, зробіть це вчасно, до виїзду з країни навчання!

Успіхів Вам!

ЯК ВЕРИФІКУВАТИ УКРАЇНСЬКІ ОСВІТНІ ДОКУМЕНТИ, ПЕРЕБУВАЮЧИ В ІНШІЙ КРАЇНІ

ЮЛІЯ РЕБЕНКО,
фахівець I категорії
ENIC Ukraine

Повномасштабна війна в Україні триває вже понад сімнадцять місяців, і наразі за кордоном, за різними оцінками, перебуває від 5,3 до 6,2 мільйонів українських вимушених мігрантів. Війна змінила соціальний портрет українця, який виїздить за кордон. Біженці з України й особи, які звертаються за тимчасовим захистом в інших країнах, як правило, мають високий рівень освіти.

Щоб мати змогу продовжити своє навчання, або працевлаштуватися за кордоном у більшості країн, треба пройти процедуру підтвердження освітніх документів. Кожна країна висуває свої вимоги до оформлення документів і навіть у різних організацій однієї країни вони можуть мати відмінності. Так, у 124 країнах, які підписали Конвенцію, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (Гаазька конвенція), найпоширенішим правилом є засвідчення документів про освіту апостилом Міністерства освіти і науки України. Якщо ж Ви перебуваєте у країні, яка не приєдналась до Гаазької конвенції, – освітні документи мають пройти процедуру легалізації в Міністерстві закордонних справ України.

Також у наших співгромадян іноді виникає потреба в інших документах, що підтверджують їхню освіту, зокрема довідки про наявність академічних і професійних прав, про підтвердження педагогічної освіти, про систему оцінювання в Україні, про наявність ліцензії та рівень акредитації вищих навчальних закладів, або формування пакетів документів для іноземних

КАРІНА СОЛКАЗЯН,
фахівець I категорії
ENIC Ukraine

організацій з визнання кваліфікацій (WES, ICAS) тощо. Такі документи можуть вимагати посольства, іноземні організації з визнання кваліфікацій та інші установи.

Якщо у Вас виникла потреба верифікувати освітні документи, засвідчити їх апостилом, отримати довідку тощо, але Ви не маєте можливості приїхати до України, щоб подати документи особисто, – наш Центр пропонує скористатися можливістю дистанційної подачі. Така подача документів не потребує Вашої фізичної присутності та здійснюється виключно через Персональний кабінет на нашому сайті www.apostille.in.ua. Фахівці нашого Центру проаналізують документи за копіями та відправлять Вам докладні покрокові інструкції.

Звертаємо увагу, що МОН проставляє апостиль виключно на оригіналах документів. Для проставлення апостиля надіслати документи можна до нашого офісу будь-якою кур'єрською службою після того, як всі етапи дистанційної подачі в Персональному кабінеті на сайті Центру буде завершено. Отримати готові документи Ви також зможете за допомогою кур'єрської служби, що дуже зручно, зважаючи на безпекову ситуацію в Україні.

Задля зручності заявників і збереження документів, які можуть бути пошкоджені через воєнні дії, всі інші послуги, що надає наш Центр (окрім проставлення апостиля та верифікації для легалізації), виконуються без надсилання оригіналів освітніх документів.

ЯК ВЕРИФІКУВАТИ УКРАЇНСЬКІ ОСВІТНІ ДОКУМЕНТИ, ПЕРЕБУВАЮЧИ В ІНШІЙ КРАЇНІ

Ми намагаємося врахувати особливості, що виникають у кожній окремій ситуації, та допомогти всім, хто потребує підтвердження своїх документів, опинившись за кордоном. У разі виникнення додаткових питань щодо підтвердження українських освітніх документів, Ви можете звернутися

до Центру на електронну пошту: centre@apostille.in.ua або за телефонами: +38 044 484 64 45, 484 64 95.

І пам'ятайте, як би далеко від рідної домівки Ви не перебували, – ми завжди поруч і готові допомогти!

ТИПОВІ ПОМИЛКИ В ОФОРМЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

ГАННА ГОРДЗИЙ,
старший фахівець ENIC Ukraine

Через збройну агресію росії багато наших співгромадян вимушено шукають притулку за межами країни. Відтак гостро постало питання визнання здобутих в Україні кваліфікацій за її межами. До Центру надходять численні звернення і власників документів про освіту, й іноземних організацій з визнання для отримання додаткової інформації. Саме тому правильність оформлення документів про освіту, відповідність їх нормативним актам, що регулюють їхню видачу, коректно викладена інформація щодо змісту освітньої програми та виконання навчального плану здобувачів певного ступеня вищої освіти відіграють значну роль у процедурах визнання українських документів про освіту за кордоном та спрощують її проходження.

Серед типових труднощів в оформленні й інформаційному наповненні документів про освіту, з якими стикаються заклади освіти, варто розглянути такі.

1. НОВІ ФОРМИ

Усі освітні документи мають бути видані відповідно до форм та зразків, які діють на дату їхньої видачі. У 2020 році Кабінетом Міністрів України затверджений перелік обов'язкової інформації, що повинна міститися в документах про вищу освіту (науковий ступінь), а у 2021 році Міністерством освіти і науки України розроблено нові форми таких документів, затверджено єдину форму додатка до диплома європейського зразка та зразок

академічної довідки. Також затверджені методичні рекомендації з описами документів про вищу освіту та щодо заповнення додатків до дипломів, що містять змістовну інформацію про їх виготовлення та наповнення.

2. ІНФОРМАЦІЯ В ЄДЕБО

Іноземні організації з визнання кваліфікацій під час перевірки документів про освіту, виданих в Україні, використовують Реєстри Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО). Розбіжність інформації, яка міститься в освітньому документі, та інформації, яка є в ЄДЕБО, на кшталт дати початку навчання студента в Україні, невідповідності посади та ПІБ особи, яка підписала документ про освіту як керівник, і фактично зазначеним, некоректно вказаної інформації щодо акредитації освітньої програми (спеціальності) й органу акредитації, може ускладнити процедуру визнання такого документа або навіть стати на заваді позитивному рішення про його визнання в іншій країні. Також варто звернути увагу на важливість проставлення відповідальною особою закладу освіти відмітки в журналі реєстрації виданих документів у ЄДЕБО, що, власне, надає змогу перевірити інформацію щодо здобутої кваліфікації фізичними та юридичними особами, як це передбачено чинним законодавством.

Із 2022 року реєстрація з присвоєнням реєстраційного номера в Єдиній

ТИПОВІ ПОМИЛКИ В ОФОРМЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

державній електронній базі з питань освіти додатка до диплома європейського зразка є обов'язковою. Саме присвоєний у ЄДЕБО номер документа має відтворюватися на титульній сторінці додатка до диплома.

Також звертаємо увагу на необхідності створення картки фізичної особи власникам документів про освіту, щодо яких в ЄДЕБО відсутня історія навчання. У випадку замовлення на виготовлення тільки дублікату додатка до диплома його реєстраційний номер присвоюється базую.

3. СКОРОЧЕНІ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ

У разі, якщо випускник здобув певний освітній рівень за скороченою програмою навчання, коли певна кількість кредитів була перезарахована закладом освіти і є складовою здобутого ступеня вищої освіти, освітні компоненти, кредити з яких були визнані (перезараховані) за попередньою освітньою програмою або програмою академічної мобільності, обов'язково мають бути зазначені в додатку до диплома. У такому випадку також обов'язково має бути зазначено найменування всіх закладів вищої освіти, в яких здобувалася кваліфікація (у тому числі заклади освіти, в яких здобувач вищої освіти вивчав окремі дисципліни за програмами академічної мобільності), та термін навчання у кожному із них.

4. ДУБЛІКАТИ

У сьогоденних реаліях актуальним є питання щодо замовлення та виготовлення дублікатів документів про вищу освіту й дублікатів додатків до них на заміну втраченим або знищеним, а також у випадку неможливості підтвердити документи про освіту через недоступність архівів навчальних закладів, що залишилися на тимчасово окупованих територіях України. Варто нагадати, що незалежно від дати видачі первинного документа про освіту, його дублікат виготовляється закладом освіти за формою, яка є чинною на дату видачі дублікату.

Увага!

- Замість диплома про вищу освіту, виданого до запровадження ступеневої вищої освіти, видається дублікат диплома спеціаліста.
- Замість диплома про середню спеціальну освіту – дублікат диплома молодшого спеціаліста.
- Єдиною чинною формою додатка до диплома на сьогодні є форма додатка до диплома європейського зразка.

У дублікаті документа відтворюється лише та інформація, яка містилася в первинному документі про освіту.

- У дублікаті не зазначається інформація щодо освітньої програми та її акредитації, якщо її не було в первинному документі.
- У дублікаті не зазначається ліцензія ЗВО, чинна на дату видачі дублікату.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ В ОФОРМЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

- У полях дублікатів документів, які не можуть бути заповнені через відсутність інформації у первинному документі, ставиться позначка: "XXXXXX" або робиться запис: *"Інформація відсутня у первинному документі"*. У разі неможливості отримання інформації ставиться відмітка *"Інформація недоступна у зв'язку з ..."*.
- Якщо навчання власника документа здійснювалося до запровадження ЄКТС, до пункту 4.3 дубліката додатка до диплома європейського зразка додається стовпчик "години", а у стовпчику "ЄКТС" зазначається: *Інформація відсутня у первинному документі*.

Викладення інформації українською та англійською мовами у дублікатах документів є обов'язковою умовою та є елементом юстованої форми. Переклад здійснюється закладом освіти, що видає дублікат. Якщо первинний документ був виданий російською мовою, інформація у дублікаті також відтворюється українською та англійською мовами із зазначенням, що переклад з іноземної зроблений закладом освіти, що видає дублікат.

5. БАГАТОСТОРІНКОВІ ДОКУМЕНТИ

У разі, якщо додаток до диплома або академічна довідка викладені на двох і більше аркушах, вони повинні бути

прошиті або скріплені у спосіб, що унеможливує їх роз'єднання без порушення цілісності, із зазначенням кількості скріплених аркушів. Місце прошиття (скріплення) документа засвідчується підписом посадової особи та печаткою закладу освіти.

Фахівці Центру завжди готові забезпечити інформаційний супровід і надати професійну консультацію щодо оформлення документів про вищу освіту представникам закладів вищої освіти.

Працюємо разом задля Перемоги!

ЯК ВИЗНАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДИПЛОМ В ІНШІЙ КРАЇНІ?

ТЕТЯНА БОЙЧЕНКО,
фахівець I категорії ENIC Ukraine

Для багатьох людей, які опинилися за кордоном і хочуть продовжити навчання або працевлаштуватися за здобутою в Україні кваліфікацією, часто стає справжньою несподіванкою необхідність визнання свого документа про освіту.

Насправді, визнання освітніх документів – загальноприйнята світова практика. Процедура визнання покликана встановити відповідність академічних і професійних прав, а також освітніх і освітньо-кваліфікаційних рівнів країни походження документа про освіту державним стандартам освіти країни подальшого навчання або працевлаштування, надаючи чинності іноземному документу.

Підтвердження іноземних кваліфікацій здійснюється на основі Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 11 квітня 1997 р.), міжнародних угод про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання, а також національного законодавства країни, в якій запитується визнання.

Процедура визнання кваліфікацій (зокрема й українських документів про освіту) на території іноземної держави здійснюється уповноваженими установами або компетентними органами відповідно до законодавства тієї країни, де власник освітнього документа планує продовжити навчання або працевлаштуватися.

Варто зазначити, що вимоги до формування пакета документів з метою їхньої подачі для процедури визнання та умови здійснення

такої процедури можуть різнитися залежно від мети її проходження та компетентного органу, який здійснюватиме процедуру визнання.

Куди ж звертатися, щоб дізнатися, які документи потрібно подати для проходження процедури визнання?

Вичерпні відповіді на всі питання може надати національний інформаційний центр країни перебування власника українського освітнього документа. Такі центри є у кожній країні-учасниці вищезгаданої Конвенції та Болонського процесу, об'єднані в мережу ENIC-NARIC, частиною якої також є ENIC Ukraine. Зазначимо, що національні інформаційні центри мають повноваження як безпосередньо здійснювати процедуру визнання (NARIC-центри), так і надавати інформацію стосовно компетентних установ і закладів, уповноважених проводити в країні цю процедуру (центри ENIC).

Контакти національних інформаційних центрів можна знайти на офіційному сайті мережі www.enic-naric.net у підрозділі "Країни мережі" (Countries of the networks). Щоб знайти потрібну інформацію, слід обрати країну, яка Вас цікавить, і перейти за посиланням на сайт національного інформаційного центру цієї країни. Уважно прогляньте інформацію, представлену на сайті центру, а якщо залишаться запитання, спробуйте звернутися за контактами, зазначеними на сайті.

ПОДІЇ ENIC Ukraine

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник ENIC Ukraine

1. Семінар для визнавачів-початківців

11 липня 2023 р. ENIC Ukraine провів онлайн-семінар "Визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні: валідація та підготовка документів до визнання", учасниками якого стали фахівці приймальних комісій та співробітники закладів вищої освіти, які тільки розпочинають свою роботу в сфері визнання. Всього брали участь 224 фахівці зі 111 закладів освіти.

Семінар було організовано за фінансової підтримки Ради Європи в рамках проєкту UaReNext "Імплементція Лісабонської конвенції про визнання – підтримка центрів ENIC".

У своїх виступах фахівці ENIC Ukraine акцентували увагу учасників семінару на важливих моментах у процесі визнання іноземних кваліфікацій, розповіли про особливості визнання документів з рф та рб і процедуру валідації та її можливості, детально розглянули вимоги до підготовки пакета документів, який подають на визнання, ознайомили з етапами процедури визнання та надали відповіді на актуальні питання за темою заходу.

Під час роботи в окремих групах-воркшопах учасники семінару мали змогу поспілкуватися з фахівцями ENIC Ukraine та розглянути практичні кейси з визнання.

2. Вебінар із перерахування шкільних оцінок, отриманих за кордоном

На теренах освітнього фронту розпочалася активна підготовка до повернення учнів з-за кордону, адже шкільні аудиторії у багатьох куточках України зачекалися на учнів, які через збройну агресію рф були вимушені виїхати в інші країни і там продовжити навчання.

4 серпня 2023 року за співпраці МОН та ENIC Ukraine відбувся вебінар, присвячений перерахуванню шкільних оцінок, отриманих за кордоном, на українську систему оцінювання. У заході брали участь 153 представники департаментів та управлінь освіти і науки з 20 областей нашої країни.

Роботу онлайн-заходу відкрив **заступник Міністра освіти і науки України Андрій Сташків**, який зазначив: *"Вебінар було ініційовано МОН, щоб ви могли ознайомитися з процедурою визнання результатів навчання нашим Центром та отримати практичні поради щодо самостійного визнання результатів навчання і, відповідно, спрощення повернення наших учнів з-за кордону"*.

Наступною взяла слово **директор Центру ENIC Ukraine Вікторія Сергієнко**, яка під час свого виступу підкреслила: *"Сьогодні нас хвилює як діяти, коли українські діти повернуться додому, як розуміти інформацію, подану в документах, які вони отримують за кордоном? Ми очікуємо, що багато школярів, які вимушено виїхали за кордон через воєнні дії, повернуться на Батьківщину. Дуже хотілося, щоб цей процес був якомога легшим для них. Тому ми хочемо підтримати вас і поділитися своїм досвідом"*.

ПОДІЇ ENIC Ukraine

Як зарахувати до українських шкіл учнів на підставі іноземних освітніх документів?

Як здійснити перерахунок оцінок на українську систему оцінювання?

На ці та інші запитання в рамках онлайн-заходу надавали відповіді досвідчені фахівці ENIC Ukraine, які багато років працюють за напрямом перерахунку шкільних оцінок різних систем оцінювання. Особливу увагу фахівці ENIC Ukraine приділили проблемним питанням, що виникають під час зарахування учнів до закладів освіти України на підставі іноземних документів про освіту, розповіли про загальні засади перерахування шкільних оцінок, ознайомили аудиторію зі шкалами оцінювання різних країн, поділилися досвідом у перерахунку оцінок із систем оцінювання таких країн, як Німеччина, Болгарія, Польща, Британія та Чехія.

Команда ENIC Ukraine запропонувала учасникам вебінара свою допомогу в перерахунку оцінок. Департамент, управління або заклад освіти в разі виникнення складнощів у перерахунку оцінок, завжди можуть направити представника учня до ENIC Ukraine за роз'ясненнями та консультацією. Окрім того, Центр може надати документи інформаційного характеру, зокрема, довідку з перерахунком оцінок або висновок про рівень освіти, отриманий в іншій країні.

3. Анонс онлайн-заходу з визнання у жовтні 2023 р.

ENIC Ukraine запрошує отримати навички роботи зі зразками освітніх документів країн, студенти яких найчастіше обирають Україну для навчання, ознайомитися із системами освіти й оцінювання знань цих країн, на практиці застосувати методи перевірки таких освітніх документів.

Онлайн-захід буде проведено за підтримки Ради Європи в рамках міжнародного проекту UaReNext.

Кого запрошуємо?

Визнавачів-практиків ЗВО, які є компетентними органами з визнання та учасниками всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet.

Участь у онлайн-заходах безкоштовна! Встигніть зареєструватися!

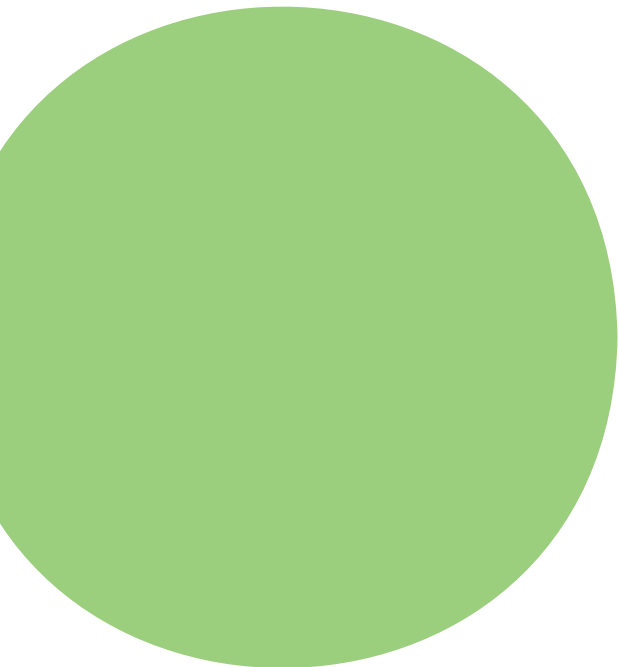
Пишіть на e-mail news@enic.in.ua або телефонуйте за номером +38 044 484 64 25.

Стежте за оновленням інформації на **сайті ENIC Ukraine**.

**ЗБЕРЕЖЕМО МАЙБУТНЄ
РАЗОМ!**

Ваш ENIC Ukraine

Національний інформаційний центр академічної мобільності (ENIC Ukraine)

ДП "Інформаційно-іміджевий центр" Міністерства освіти і науки України

Адреса: вул. В'ячеслава Чорновола, 25, м. Київ, 01135

Телефон/факс: +38 044 484 64 25

E-mail: news@enic.in.ua

www.enic.in.ua

www.naric.in.ua

www.apostille.in.ua

Над Дайджестом працювали:

Керівник проєкту: В. Сергієнко

Загальна редакція: Н. Науменко

Випусковий редактор: Т. Бойченко

Авторський колектив: В. Сергієнко, Н. Науменко, А. Бахлукова, Т. Вагіна,
Т. Євдокименко, О. Харботлі, Ю. Гавриленко, О. Трубецька, Т. Бойченко, Г. Гордзій,
Ю. Ревенко, К. Солказян.

Дизайн: Є. Макаревич

Розповсюдження: Г. Веселова

© ДП "Інформаційно-іміджевий центр", 2023

Підготовлено Центром ENIC Ukraine для використання у своїй діяльності.

With funding from
the Council of Europe

This document has been produced with the financial assistance of the Council of Europe. The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the Council of Europe.

За фінансування
Ради Європи

Цей документ було створено за фінансової підтримки Ради Європи. Точка зору, висловлена в ньому, ні в якому разі не може вважатися офіційною думкою Ради Європи.

